

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Nadežda Budimović, Olivera Milošević, Zlatko Čobović, Jelena Petković, Tamara Skrozza, Filip Švarn, Jelka Jovanović, Rodoljub Šabić, Ana Martinoli, Milena Vasić i Sanja Pavlović, na sednici održanoj 28. 3. 2024. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom „Čekali ga 12 godina, Šuša glavom platio ranjavanje Četnika“, objavljenim 26. februara 2024. godine u štampanom izdanju i tekstom „ŠUŠA UBIJEN IZ OSVETE ZBOG RANJAVANJA ČETNIKA? Otkrivamo detalje brutalne likvidacije u Zemunu“, objavljenim istog dana na portalu, dnevni list „Alo“, odnosno portal „Alo.rs“

1. prekršio je tačke 2 i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije, po kojoj su novinari i urednici obavezni sa prve jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja, odnosno, po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih, optužbi, kleveta i glasina,

2. prekršio je tačku 3 Odeljka IV (Odgovornost novinara), po kojoj je novinar dužan da poštuje pravilo pretpostavke nevinosti i ne sme nikoga da proglasi krivim do izricanja sudske presude,

3. prekršio je i tačku 1 poglavlja V o obavezi novinara da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom.

Nalaže se dnevnom listu „Alo“ i portalu „Alo.rs“ da ovu odluku objave u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Podnosilac žalbe je naveo da je, bez ikakvih dokaza, objavljen snezacionalistički naslov i tekst u kojem se insinuiira da je počinilac ubistva. Time, novinari, kako je istakao, daju pogrešne ideje ne samo porodici ubijenog, nego i svim čitaocima, čime je ugrožena i njegova i bezbednost njegove porodice. Ovakvim izveštavanjem, prekršene su odredbe iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara i Poštovanje privatnosti, ističe se, između ostalog u žalbi. Žalitelj je ukazao i na to da je pokušavao da pošalje odgovor i kontaktira sa uredništvom, ali mu niko nije odgovorio.

Redakcija nije odgovorila ni na žalbu.

Po oceni članova Komisije, tekst je primer senzacionalističkog izveštavanja, zasnovanog na spekulacijama i nagađanjima, bez ikakvog dokaza i isključivo na osnovu anonimnog izvora.

„Alo“, pozivajući se na navodna saznanja iz istrage, spekulise o motivima „mafijaškog ubistva“ i moguće je da ima neke informacije iz policije o tome da se istraga vodi u određenom pravcu, možda i u vezi sa ranjavanjem žalioca, budući da se proveravaju svi kontakti ubijenog. Problem je, međutim, što medij već u naslovu izričito tvrdi da su poznati detalji likvidacije i da je „Šuša glavom platio ranjavanje Četnika“, a tek u poslednjoj rečenici teksta piše da je napadač u bekstvu i da policija ispituje sve njegove prethodne kontakte.

Poseban problem je i to što se ovakva neosnovana optužba objavljena na naslovnoj strani dnevnih novina, čime je dostupna svakome, čak i ukoliko ne kupi novine.

Komisija zbog toga smatra da su u ovom slučaju sve spekulacije i nagađanja predstavljeni kao činjenice i da je podnosilac žalbe (odnosno njegova „ekipa“) već označen kao odgovoran za izuzetno teško krivično delo (ubistvo), bez obzira što zvanično nisu poznati nikakvi detalji u vezi sa tim. Time su prekršene tačke 2 i 5 poglavlja I, budući da nije napravljena nikakva razlika između saopštavanja činjenica, s jedne, i pretpostavki i nagađanja, s druge strane, a iznete su i neosnovane optužbe i glasine.

Takođe, prekršena je tačka 1 poglavlja Novinarska pažnja, kao i pravo na pretpostavku nevinosti, propisano tačkom 3 poglavlja Odgovornost novinara.

Članovi Komisije su ocenili da posebno zabrinjava to što je „Alo“, potpuno neodgovorno objavivši insinucije da je podnosilac žalbe odgovoran za nečije ubistvo, direktno ugrozio njegov život i bezbednost, kao i bezbednost njegove porodice.

Beograd, 28.3.2024.

Predsedavajuća

Jelena Petković